

LESDOELEN

De leerlingen lezen in duo's een roman en verwoorden hun beleving en interpretatie. Daarna schrijven ze hun ervaring neer in een recensie.

Leerplandoelstellingen: de leerlingen lezen en schrijven doelgericht; de leerlingen beargumenteren mondeling en schriftelijk een eigen mening; de leerlingen verwoorden de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten; De leerlingen gaan in interactie over de relevantie van literaire teksten voor hun leefwereld, voor de samenleving waarin ze leven en voor de samenleving waarin de teksten ontstonden.

SITES, BENODIGDHEDEN EN MATERIALEN

- Optioneel: een bladwijzer waarop leerlingen kunnen schrijven en/of een chatbot

BEGINFASE VAN DE LES

De leerkracht verdeelt de klas eerst in duo's (willekeurig of op basis van leesvoorkeuren), legt daarna het doel van de opdracht uit en geeft mee wanneer de gekozen romans uitgelezen moeten zijn. Tijdens het lezen thuis is het belangrijk dat de leerlingen de belangrijkste, aangrijpendste, interessantste, grappigste, maar ook vervelendste passages aanduiden. Dit kan met post-its of met een bladwijzer die de leerkracht meegeeft. Op deze bladwijzer noteren de leerlingen de positieve en negatieve aspecten (met paginaverwijzingen).

MIDDENFASE VAN DE LES

In de middenfase is er ruimte voor interactie. De leerlingen wisselen in duo hun eerste indrukken uit aan de hand van hun bladwijzers. Was alles in de roman duidelijk? Vielen dezelfde aspecten op? Waar verschillen de interpretaties? Op het einde van dit inleidende gesprek verzamelen de leerlingen de sterkste en zwakste punten van het boek in een lijst.

Voor de leerlingen beginnen aan de recensie moeten ze hun argumenten uitdiepen door een recensie van een expert te lezen. Ze gaan na of hun argumenten overeenkomen en of ze akkoord gaan met de recensent. Op basis van dit tweede gesprek vullen de leerlingen hun argumentenlijst aan.

Uitbreiding: De leerkracht kan wijzen op de soorten argumenten die recensenten meestal gebruiken. Hierna moeten de leerlingen stilstaan bij de aspecten van de roman die nog onderbelicht zijn in hun lijst en nog ten minste twee argumenten toevoegen.

Nu de leerlingen voldoende uitgewerkte argumenten hebben, kunnen ze beginnen te schrijven. Ze selecteren hun vier belangrijkste punten en schrijven er in de les elk twee uit. Wanneer ze tevreden zijn van hun individuele werk, tonen ze hun alinea's aan elkaar en is er ruimte voor peerevaluatie en het herschrijven van bepaalde passages. De leerlingen kiezen een logische volgorde voor de argumenten, voorzien elke alinea van een vlotte overgang en voegen een samenvatting toe van het verhaal.

Differentiatie: De leerkracht kan de leerlingen hulpmiddelen aanreiken zoals een schrijfplan of een voorbeeldtaak met aangeduide argumenten en overgangszinnen. Je kan ervoor kiezen om de leerlingen ook een inleiding en conclusie te laten schrijven (op basis van een voorbeeldrecensie) of die te laten genereren door AI op basis van hun tekst als input. Uiteraard moeten de leerlingen deze inleiding en conclusie herschrijven.

EINDFASE VAN DE LES

Op het einde van is er een moment om terug te blikken. Wat liep vlot en welke hinderpalen ondervonden de leerlingen? Als afsluiter leest de leerkracht enkele conclusies voor en vraagt welke volgens hen overduidelijk door AI zijn opgesteld. De leerkracht vraagt dan ook welke roman de leerlingen het liefst zouden lezen gebaseerd op de conclusies. Wat zeggen deze twee zaken over de conclusies? Leerkrachten die met een vaste leeslijst werken, kunnen de conclusies ook toevoegen aan hun lijst. Zo weten de leerlingen meteen welke romans door hun klasgenoten worden gemaakt.

De inspiratiefiche is uiteraard geen afgewerkte les. De vragen hieronder helpen je om vanuit deze inspiratiefiche een les te ontwerpen voor jouw leerlingen volgens de principes van effectieve didactiek.

VOORBEREIDING

DOELGERICHT WERKEN

- Wat wil je dat er bij je leerlingen blijft na deze les?
- Aan welke leerplandoelen werk je?
- Hoe kadert het lesdoel binnen een groter geheel?

BEGINSTUATIE

- Welke voorkennis hebben je leerlingen?
- Wat deden de leerlingen al rond die vaardigheid of dat thema?

ORGANISATIE

- Welke materialen/lokaalopstelling/groepsindeling ... heb je nodig?

BEGINFASE

DOEL

- Hoe zorg ik dat het lesdoel en de succescriteria duidelijk zijn voor de leerlingen?
- Zien leerlingen de integratie van dit doel in het grotere geheel?

VOORKENNIS

- Hoe roep je voorkennis op bij alle leerlingen?
- Welke acties onderneem je voor leerlingen met minder voorkennis?
- Gebruiken je leerlingen eerder geleerde strategieën?

MOTIVATIE

- Hoe motiveer je je leerlingen voor je les?
- Hoe motiveer je je leerlingen om hun grenzen te verleggen?
- Krijgen je leerlingen keuzes en verantwoordelijkheid (voor hun leerproces)?

MIDDENFASE

INSTRUCTIE / PROBLEEMSTELLING

- Met welke voorbeelden verduidelijk je je instructies?
- Hoe verduidelijk je moeilijke begrippen waarvan je wilt dat leerlingen ze kennen?

BEGELEID INOEFENEN: STRATEGIEËN INOEFENEN / MODELING

- Hoe model je de aanpak voor opdrachten? En hoe bouw je die ondersteuning af?
- Wat doe je voor leerlingen die de strategieën nog niet zelfstandig toepassen?
- Welke ondersteuning bied je aan leerlingen met taalmoeilijkheden?

ACTIVEREN EN INTERACTIE STIMULEREN

- Hoe zorg je dat zoveel mogelijk leerlingen tegelijkertijd actief leren?
- Hoe bevorder je interactie tijdens de les?

CONTROLE VAN BEGRIP

Welke korte checks voorzie je om na te gaan of de leerlingen de geziene leerstof beheersen?

EINDFASE

- Hoe krijgen je leerlingen zicht op hun groei?
- Hoe kunnen je leerlingen aantonen dat ze de doelen bereikt hebben?
- Wanneer en hoe bouw je verder op deze les?